Súd:	Okresný súd Prešov
Spisová značka:	7Csp/87/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu:	8120205489
Dátum vydania rozhodnutia:	09. 11. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	JUDr. Dana Farkášová
ECLI:	ECLI:SK:OSPO:2020:8120205489.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Danou Farkášovou, v právnej veci žalobkyne: B.U. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom Q. XXX, XXX XX Q., právne zastúpenej JUDr. Ladislavom Riedlom, advokátom so sídlom Slovenská 46, 080 01 Prešov, proti žalovanému: POHOTOVOSŤ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, právne zastúpeného JUDr. Katarínou Hegedüšovou, advokátkou so sídlom Majerníkova 3/A, 841 05 Bratislava, IČO: 42 185 190, o primerané finančné zadosťučinenie, takto

r o z h o d o l :

I. Žalovaný j e p o v i n n ý zaplatiť žalobkyni sumu 150 Eur, do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti súd žalobný návrh žalobkyne z a m i e t a.

III. Žalobkyňa m á vo vzťahu k žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % z prisúdenej sumy, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobkyňa žalobou doručenou súdu dňa 14.05.2020 žiadala, aby súd zaviazal žalovaného zaplatiť jej primerané finančné zadosťučinenie v sume 1.000 Eur na tom skutkovom základe, že v konaní pod spisovou značkou 14C/280/2015 bola úspešná. Cieľom finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného práva spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Základným predpokladom pre vyhovenie žaloby je úspešné uplatnenie porušenie práva alebo povinnosti stanovenej zákonom o ochrane spotrebiteľa alebo osobitnými predpismi.

2. Žalovaný sa k žalobe žalobcu vyjadril v písomnom podaní, súdu doručenom dňa 15.06.2020, v ktorom uviedol, že nárok žalobkyne považuje vzhľadom na okolnosti prejednávaného prípadu, prípadne priznanú náhradu finančného zadosťučinenia za neprimerane prísnu a založenú na svojvoľnom a arbitrárnom výklade práva. Porušenie práva by nebolo možné napraviť inak v tom prípade, ak by žalobcovo právo na vydanie bezdôvodného obohatenia bolo premlčané. Cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen jeho deklaráciu. Primerané finančné zadosťučinenie je nutné chápať ako náhradu za spôsobenú nemajetkovú ujmu vyjadrenú rôznych formách. Primerané finančné zadosťučinenie predstavuje peňažnú protihodnotu nemajetkovej ujmy, no nepredstavuje náhradu za uplatnené finančné plnenia alebo prípadnú náhradu škody. V prípade, ak by spotrebiteľovi skutočne bola spôsobená ujma, do popredia sa dostáva kompenzačná funkcia, navrátenie do predošlého stavu. V danom prípade bolo žalobcovi priznané právo na vydanie bezdôvodného obohatenia, a teda nie je čo kompenzovať. Žalobu žalobkyne žiadal zamietnuť.

3. Súd vykonal dokazovanie oboznámením listinných dôkazov, ktoré sú súčasťou súdneho spisu a zistil tento skutkový stav:

4. Rozsudkom Okresného súdu Prešov číslo konania 14C/280/2015-61 zo dňa 13.09.2017 súd zastavil konanie v časti o určenie, že zmluva o spotrebiteľskom úvere, ktorú uzatvorili strany sporu dňa 10.09.2008 je v časti príslušného poplatku za poskytnutý úver absolútne neplatná. V tejto časti náhradu trov konania nepriznal. Zároveň rozhodol o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobkyni sumu 2.134,31 Eur spolu s 5,05 % úrokom z omeškania ročne od 17.07.2015 do zaplatenia, v prevyšujúcej časti žalobu ohľadne vydania bezdôvodného obohatenia zamietol a rozhodol o povinnosti žalovaného nahradiť žalobkyni trovy konania v rozsahu 100%.

5. Rozsudkom Krajského súdu v Prešove číslo konania 2Co/59/2018-124 zo dňa 14.11.2018 bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa vo výrokoch III., IV. a V., žalobkyni bol priznaný nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %. Rozsudok súdu prvého stupňa nadobudol právoplatnosť dňa 23.11.2018 a vykonateľnosť 27.11.2018.

6. Súd vec prejednal na pojednávaní v neprítomnosti žalovaného, ktorý svoju neprítomnosť ospravedlnil, zároveň súhlasil s prejednaním veci v jeho neprítomnosti. Právny zástupca žalobkyne žiadal žalobe v celom rozsahu vyhovieť a poukázal na základ nároku, ktorý bol daný predchádzajúcim súdnym sporom, v ktorom žalobkyňa v časti o vydanie bezdôvodného obohatenia v spore vedenom na Okresnom súde Prešov pod spisovou značkou 14C/280/2015 bola v celom rozsahu úspešná.

7. Na základe takto zisteného skutkového stavu súd právne uzatvára.

Podľa § 3 ods. 3 Zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.
Podľa § 3 ods. 5 posledná veta Zákona č. 250/2007 Z. z. spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

Podľa § 52 ods. 1 OZ spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods. 2 OZ ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa § 52 ods. 3 OZ dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 52 ods. 4 OZ spotrebiteľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 OZ spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 2 OZ za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

Podľa § 53 ods. 3 OZ ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 5 OZ neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

8.Vo vzťahu k vyššie citovanému ustanoveniu Zákona č. 250/2007 Z. z. možno uviesť, že ide o ustanovenie s tzv. relatívne neurčitou hypotézou, ktorá neustanovuje žiadne kritéria na vymedzenie toho, čo predstavuje primerané finančné zadosťučinenie a ako treba určiť jeho výšku. Zároveň treba uviesť, že novšie znenie Zákona o ochrane spotrebiteľa dokonca ešte zmiernilo podmienky poskytnutia primeraného finančného zadosťučinenia, pretože toto sa v súčasnosti poskytuje aj bez toho, aby porušenie práva alebo povinnosti spotrebiteľa ustanovené Zákonom o ochrane spotrebiteľa alebo osobitným predpisom, bolo spôsobilé privodiť ujmu spotrebiteľovi.

9.V prejednávanom prípade však možno konštatovať, že zo strany žalovaného došlo k takému porušeniu spotrebiteľského práva, ktoré by bolo bez ďalšieho spôsobilé privodiť ujmu spotrebiteľovi spočívajúcu v nezákonnom preplatení pôžičky a teda k strate finančných prostriedkov. Z uvedeného teda nepochybne vyplýva, že žalovaný zneužil svoje postavenie tým, že zmluva nemala podstatné náležitosti. Žalobca musel aktívne uplatňovať svoje práva podaním žaloby na súd a v predchádzajúcom spore bola aj žalobkyňa úspešná. Súd v prejednávanej veci s prihliadnutím na vyššie uvedené dospel k záveru, že výška nemajetkovej ujmy v prípadoch podľa § 3 ods.5 zákona o ochrane spotrebiteľa môže, ale aj nemusí, zodpovedať výške finančnej ujmy, ktorá spotrebiteľovi hrozila. Pri výklade § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. treba akcentovať, že zákonodarca formuloval uvedené ustanovenie tak, že ak porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi je spôsobilé privodiť spotrebiteľovi ujmu (Bez toho, aby ujma nastala alebo čo len hrozila.), postačuje spôsobilosť porušenia práva alebo povinnosti viesť k ujme spotrebiteľa.), tak základ nároku na finančné zadosťučinenie je daný (arg. „má právo“). Ani analogicky nemožno aplikovať § 13 ods.2 Občianskeho zákonníka (Pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jeho vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.), keďže zákon č. 250/2007 Z. z. žiadnu postupnosť satisfakčných prostriedku neustanovuje a rovnako neustanovuje, že k právu na finančné zadosťučinenie za porušenie spotrebiteľského práva spôsobom, ktorý môže privodiť ujmu spotrebiteľovi je potrebná určitá intenzita. Spôsobom vyššie uvedeným určenú výšku peňažného zadosťučinenia v sume 150 eur, súd považuje za primeranú a dodávateľ má jednoduchú možnosť jej plateniu, prípadne aj iným zodpovednostným následkom sa v iných úverových prípadoch vyhnúť, a to tým, že bude podnikať v rámci pravidiel stanovených právnymi predpismi SR.

10. Pokiaľ ide o výšku finančného zadosťučinenia tak tým, že žalovaný si vo vzťahu k žalobcovi uplatňoval finančné plnenie na ktoré nemal nárok, vyvolal u neho stav právnej neistoty, ktorý musel riešiť podanou žalobou. Súd preto považoval za primeranú výšku finančného zadosťučinenia v sume 150 eur a to s ohľadom na intenzitu zásahu žalovaného do práva žalobcu ako spotrebiteľa. Súd má za to, že aj bez stanovenia kritérií výšky primeraného finančného zadosťučinenia, treba vychádzať z toho, že toto má plniť jednak funkciu satisfakčnú, jednak funkciu sankčnú tak, aby dostatočne odradilo dodávateľa od nekalého konania, ktorého sa dopustil voči úspešnému spotrebiteľovi a jednak podľa názoru súdu ho treba chápať aj ako odmenu za to, že sa spotrebiteľ pustil do sporu s nepochybne ekonomicky a právne silnejším dodávateľom a svojím úspechom priniesol benefit aj pre ostatných spotrebiteľov v tom, že možno predpokladať, že dodávateľ sa konania, ktorého sa dopustil voči nemu, už voči ďalším spotrebiteľom nedopustí, prípadne sa ho nedopustí v takej intenzite.

11. Súd teda považoval, ako je uvedené vyššie, za primeranú výšku finančného zadosťučinenia sumu 150 eur a to s ohľadom na intenzitu zásahu žalovaného do práva žalobkyne ako spotrebiteľa, ktoré nemusí byť v rovnakej numericky vyjadrenej výške, ako ujma, ktorá hrozila. Súd prvej inštancie akcentuje aj fakt, že účelom priznania primeraného finančného zadosťučinenia pri porušení práv nemá byť na jednej strane len odradenie dodávateľa od takýchto praktík, ale na druhej strane nemá byť ani nástrojom obohatenia sa pre druhú stranu sporu. V prevyšujúcej časti bol žalobný návrh žalobkyne ako nedôvodný zamietnutý.

12. Podľa § 255 ods. 1 C.s.p., súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Podľa § 255 ods. 2 C.s.p., ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo. O trovách konania bolo rozhodnuté podľa 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého strane, ktorá mala vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti strane, ktorá vo veci úspech nemala. Žalobca bol v konaní plne úspešný, preto má žalobca voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením

po právoplatnosti tohto rozsudku. Pre výpočet trov právneho zastúpenia sa bude vychádzať z výšky priznanej sumy v rozsudku, pretože žalobca bol úspešný v základe nároku, ktorého výška záležala na posúdení súdu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Prešov písomne v 2 vyhotoveniach.
V odvolaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka. Ďalej sa uvedie proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie musí byť podpísané. Rozsah v akom sa rozhodnutie napáda môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že
a) neboli splnené procesné podmienky,
b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.
Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak žalovaný nesplní povinnosť uloženú týmto rozsudkom môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.